



Dritt Internazzjonali

Id-dritt internazzjonali huwa korp ta' regoli rikonoxxuti mill-Istati jew min-nazzjonijiet bhala vinkolanti rigward ir-relazzjonijiet ta' bejniethom, inkluzi r-relazzjonijiet tagħhom mal-organizzazzjonijiet internazzjonali. Id-dritt internazzjonali ġeneralment ikun inkorporat fi ftehimiet bejn l-Istati sovrani u/jew ikun derivat minn ftehimiet bħal dawn.

Oqsma

It-terminu "dritt internazzjonali" jista' jirreferi għal zewġ dixxiplini legali:

- Id-dritt internazzjonali pubbliku: dan jirregola r-relazzjoni bejn l-Istati u l-organizzazzjonijiet internazzjonali, fejn jittratta oqsma bħad-drittijiet tal-bniedem, il-liġi tat-trattati, il-liġi tal-baħar, id-dritt kriminali internazzjonali u d-dritt umanitarju internazzjonali.
- Id-dritt internazzjonali privat – jew kunflitt ta' liġijiet – sett ta' regoli tal-liġi proċedurali li jiddeterminaw liema sistema legali tiggverna u l-liġi li l-ġurisdizzjoni tagħha tapplika għal tilwima legali partikolari. Dawn ir-regoli japplikaw meta tilwima legali jkollha element transkonfinali bħal kuntratt miftiehem bejn partijiet li jinsabu fi Stati differenti jew meta l-element transkonfinali jeżisti f'pajjiż b'numru ta' ġurisdizzjonijiet bħar-Renju Unit.

Relazzjoni mal-liġi tal-Unjoni Ewropea (UE)

Għalkemm il-liġi tal-UE tista' tiġi kkunsidrata bhala forma speċifika ta' dritt internazzjonali, il-korp prinċipali tal-liġi tal-UE għandu xi karatteristiċi partikolari li ġeneralment ma ssibhomx fid-dritt internazzjonali: b'mod partikolari, iċ-ċittadini jistgħu jinvokaw id-drittijiet iggarantiti mil-liġi tal-UE quddiem il-qrati fl-Istati Membri tal-UE, filwaqt li d-dritt internazzjonali jeħtieġ li jiġi traspost f'liġi nazzjonali qabel ma ċ-ċittadini jkunu jistgħu jinvokawh. Barra minn hekk, id-dritt tal-UE ta' spiss jipprevali fuq il-liġi tal-Istati Membri tal-UE. Din hija r-raġuni għaliex dan il-Portal għandu paġni separati għad-dritt tal-UE u għad-dritt internazzjonali.

Sorsi u bażijiet tad-dejta

Tista' ssib id-dritt internazzjonali prinċipalment fi ftehimiet jew f'konvenzjonijiet internazzjonali, kif ukoll f'sett ta' valuri, standards u prinċipji li huma rikonoxxuti komunement, li mhux blifors iridu jissemew b'mod esplicitu fi ftehim. Il-ftehimiet internazzjonali jistgħu jkunu bilaterali (jiġifieri bejn zewġ Stati sovrani) jew multilaterali (jiġifieri bejn iktar minn zewġ Stati). Ferm ta' spiss, dawn ikunu ppreparati u nnegożjati fi hdan organizzazzjoni internazzjonali bħan-[l-NU](#) [Nazzjonijiet Uniti](#) (NU), il-[Kunsill tal-Ewropa](#) u bosta oħrajn. Sors importanti ieħor tad-dritt internazzjonali hija l-[ġurisprudenza tal-qrati internazzjonali](#).

Dawn li ġejjin huma biss uħud mid-diversi sorsi ta' informazzjoni dwar id-dritt internazzjonali li huma pubblikament disponibbli:

- Il-[Kollezzjoni tat-Trattati tan-NU](#),
- In-[NU](#) - [Liġi dwar id-Drittijiet tal-Bniedem](#),
- Il-Kunsill tal-Ewropa - [Konvenzjonijiet](#): drittijiet tal-bniedem, demokrazija, kooperazzjoni ġudizzjarja,
- L-[Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali \(IMO\)](#): liġi tal-baħar
- Il-[Kummissjoni Internazzjonali dwar l-Istatus Ċivili \(ICCS\)](#),
- L-[Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ \(WTO\)](#): id-dritt kummerċjali internazzjonali,
- L-[Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Fieles \(EFTA\)](#) u [ż-Żona Ekonomika Ewropea \(ŻEE\)](#),
- L-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u għall-Iżvilupp Ekonomiku (OECD) - [Konvenzjoni dwar il-Ġlieda Kontra t-Tixhim](#),
- [Sistema ta' informazzjoni elettronika għad-dritt internazzjonali \(EISIL\)](#) tal-American Law Society,
- [Gwida għad-dritt internazzjonali ta' HG.org](#),

- Il-[Konferenza tal-Aja](#) dwar id-Dritt Internazzjonali Privat (HCCH): tista' ssib il-konvenzjonijiet u l-ftehimiet f'dan il-qasam u anki taqsimiet b'informazzjoni speċjalizzata rigward il-legalizzazzjoni tad-dokumenti għal użu internazzjonali ("[postilla](#)"), il-kunsinna tad-dokumenti, il-ħtif tat-tfal u l-adozzjoni.

In-Nazzjonijiet Uniti ħolqot ukoll il-[Kummissjoni ta' id-Dritt Internazzjonali](#). Il-kompitu huwa li tippromwovi l-iżvilupp progressiv tad-dritt internazzjonali u l-kodifikazzjoni tiegħu. Għal dan il-għan, hija tippubblika studji u sfiħarriġ, tiġbor preċedenti u telabora proposti għal trattati godda. Xogħol il-Kummissjoni ta' id-Dritt Internazzjonali wassal għal numru ta' trattati importanti u għal xogħlijiet prinċipali oħrajn tad-dritt internazzjonali.

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

L-aħħar aġġornament: 18/01/2019